

ACC. N.R. M. 6159: 1-7.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Sture Bäckström

Härad: Uppvidinge

Adress: Värmdöcke

Socken: Dädesjö

Berättat av: olika personer, se saml.

Uppteckningsår: 1939

Född år i

<u>En bortrörd prinsessa.</u>	<u>sid.</u>	<u>1-3.</u>
<u>Digerdöden.</u>		<u>4-5.</u>
<u>Drakarn.</u>		<u>6.</u>
<u>Drakakällan.</u>		<u>6-7.</u>

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7 sid.

En bortrövad prinsessa.

(Berättat av dina barn (4. 1856). Uppmärkat 1929.

Uppmärkat av. Sture Bäckström, Värmdals län.

Det var en gång en kungadotter, som blivit bortrövad av en sjörover. Kungen hade bara ett barn till, en son, som hette Sven Ingelbrant. Alla voro mycket ledsna över, att prinsessan var borta. De hade ibland sett henne sitta i sjön sittande på ett berg, men ingen kunde komma dit ut. Så sade kungasonen en dag till sin fader kungen: "Giv mig fyra guldhästar och tjugo fyra par söm och en springare, så skall jag befria henne." Kungen gav honom det han begärde, och så red han iväg. När han kom till berget, fram döt en kvinna. Sven Ingelbrant sade då till henne: "Vackrare flicka har jag ej sett." Hon svarade: "Jag är väl ej vacker, fast. Gud. Tycker så. Jag har en liten tärna, som lyser som solen den blå."

Han svarade henne då: "Om jag bara lärnan

kunde gå se, så skulle hon gå bli allra trårestän
min." Då gick kvinnan in, och jungfrun kom

ut och bode en silverbågare full med ~~vin~~ vin,

som var giftigt, med sig. Han sade då till henne,
när hon ville bjuda på det. "Inte tager jag silver-

bågaren av jungfruns hand, förrän hon säger
sin faders faders namn." Då svarade jungfrun:

"Min fader var en greve så full, min moder han
var en grevinna så god, min bruder det var

Sven Ingelmar så bold, och jag var en lärna

ensam där uppå." Då tog Sven Ingelmar silver-

bågaren och hädde ut giftet och satte upp jung-

frun i sadeln och red iväg. Kvinnan därinne
tyckte då att det dröjde, så hon gick ut. När

hon såg, att de varit sin väg, skrek hon: "Hade
jag trott, att bær farsket varit så stort, så hade
jag aldrig låtit min lilla lärna komma ut."

6159

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3.

Och så varslade han sig i sjön och sam efter,
men Sven Ingebrant kom mycket fortare i land
än korvpen. Och när de kommit i land työde
de henne så många goda nått, som stjärnorna
på himmelen är gäst.

Smål. Uppvidinge, Päsnyö
1939

6159

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4

Digerdöden

(Berättat av Sara Svensson)

(Uppmärksamhet av Sture Bäckström, Värenaselle)

Peter Bass brukade berätta, att när han var ströddarlärling, var han hos en nitte eller nio år gammal person och sydde. Denne berättade om när digerdöden kom till Eke. Det var en bonde, som bodde i Ögon (även kallad Ödegården = Jöns Sigfridsonsgård) och som var ute på logen och kastade säde. Då kom det en vilt härt och stödde sig i dörröppningen. När han var försommen gick ^{mannen} han in och sade till sin hustru: "Jag tror det händer oss någonting". Då kom digerdöden och alla i den gården dogo. Därav fick den namnet Ödegården, som sedan blivit "Ögon".

(Berättat av N. Berggren född 1879).

Innan digerdöden kom till Eke, sprungo två vargar omkring varje hus och varslade om att digerdöden skulle komma. De sprungo till

6159

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

B.

någon vågade kasta en brötkanna i gapet på
dem. När de kommo till "Skråddergån", var det
en bonde, som vågade gå ut och kasta en brötk-
kanna i gapet på vargarna. Då sprungo de åt
ett annat håll. Ungefär hundra byn var smittad
av digerdöden.

I Skäråryd (by i Vädersjö socken) dogo
alla i digerdöden utom en gubbe och en gumma.

Drakar.

Berättat av Lina Eren, född 1856). Uppf. 1930.

Uppföljning av Sture Bäckström, Vårenas 1886.

Det var en gång en person, som i skymningen gick förbi ett rör i skogen. Då fick han se en mängd ormar. Han trodde, att det var draken, som han hört höra till i berget, så han tog av sig sin sko, på vilken det var en stålsinka och kastade mittemellan ormarna. Då förvandlades ormarna till silversaker. Det var draken, som var ute och solade sitt silver, men som hade förvandlat sina skatter till ormar, för att människorna ej skulle se dem.

En annan person skulle en eftermiddag gå och hämta vatten i en trälla, som kallades för "draketrällen". När hon kom till trällan, var det litet som fra svanpä vattenet. Och det var mycket sådant. Hon tog då och skummade av det i sin spann. När hon kom hem, var det silver av autihops fröet.

6159

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7.

Sfru Esren berättade även, att hon själv
en gång sett sådant gra i en träna, men att hon
skummade undan det. Hon berättade om det, när
hon kom hem, och då sade de, att det skulle
hon inte gjort. Hade hon tagit det med sig
hem, så trodde hon, att hon nu varit rikt.